

ПРОТОКОЛ № 93
от дистанционното заседание чрез видеоконферентна връзка на
Гражданския съвет към ВСС, проведено на 20.10.2023 г.

Днес, 20 октомври 2023 г., петък, от 9:30 ч. в Залата за журналисти в сградата на Висшия съдебен съвет – гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, се проведе заседание в смесена форма – присъствено и дистанционно чрез видеоконферентна връзка, на Гражданския съвет към ВСС (ГС към ВСС), на което присъстват:

От страна на Висшия съдебен съвет:

Г-н Евгени Иванов – съпредседател на Гражданския съвет към ВСС от страна на ВСС, член на ВСС;

От страна на неправителствените и професионалните организации:

Г-жа Светла Дерменджиева – съпредседател на Гражданския съвет към ВСС от страна на НПО, представител на Асоциация „ФОРУМ”;

Г-жа Мария Карагьозова – председател на Асоциация „ФОРУМ“, упълномощена за днешното заседание да представлява Центъра за приложно-правни изследвания и практики;

Г-жа Мария Колева – председател на Асоциацията на държавните съдебни изпълнители, онлайн;

Г-жа Ралица Първанова – представител на Асоциацията на прокурорите в България;

Г-н Драгомир Ангелов – представител на Българската асоциация на съдиите по вписванията, онлайн;

Г-н Христо Колев – член на УС на Камарата на следователите в България, онлайн;

Г-н Николай Кръстев – член на УС на Камарата на следователите в България, онлайн;

Г-н Еленко Еленков – член на УС на Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт;

Г-жа Богдана Лазарова – председател на сдружение „Академия за изследвания в сигурността и отбраната“;

Г-жа Величка Томова – председател на УС на Сдружението на одиторите в публичния сектор;

Г-жа Юлия Петрова – член на УС на Сдружението на одиторите в публичния сектор;

Г-жа Емилия Николова – председател на Съюза на съдебните заседатели в България;

Г-н Бойко Славчев – организационен секретар на Съюза на юристите в България.

Със становище по темите от дневния ред участват:

Г-н Георги Георгиев – председател на УС на Камарата на независимите оценители в България;

Г-жа Марина Николова – представител на Камарата на следователите в България;

Адв. Емил Георгиев – председател на Обединението на свободните адвокати;

Г-н Владислав Славов – председател на УС на Съюза на юристите в България.

От администрацията на Висшия съдебен съвет:

Г-жа Милка Георгиева –старши експерт в сектор „Протокол“;

Г-жа Валентина Тесовска – технически сътрудник на ГС към ВСС, главен специалист в дирекция „Човешки ресурси, административно и техническо обслужване и класифицирана информация“.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Изразяване на мнения относно постъпилото Становище на ВСС и разглеждане становища на организации - членове на Гражданския съвет към ВСС по Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България.

2. Организационни въпроси.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добър ден на всички! Предлагам да започнем своята дейност и имам удоволствието да открия редовното заседание на ГС към ВСС днес – 20.10.2023 г. Имам удоволствието, преди да започнем по същество, да дам думата на другия съпредседател, който ни уважи днес – знаете, той е доста ангажиран, но това не значи, че не ни „гледат под лупа“. Давам думата на г-н Иванов, заповядайте.

ПРЕДС. ЕВГЕНИ ИВАНОВ: Здравейте, колеги. Мисля, че съвсем оправдано използвам това обръщение, защото ви чувствам като такива – преди да бъда в Съвета, си бях

прокурор и представител на АПБ в ГС към ВСС от самото му създаване. Така, че чувствам много близко това формиране.

Искам да използвам възможността да честитя избора на г-жа Дременджиева.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Благодаря.

ПРЕДС. ЕВГЕНИ ИВАНОВ: Мисля, че е изключително удачно попадение и съм убеден, че тя ще продължи конструктивния и позитивен курс, който дълго време поддържаше г-жа Карагъзова, защото в тази конструкция ГС към ВСС конструктивно трябва да изпъква. Мисля, че това е замисъла въобще, за да бъде създадено това нещо. И по този начин ще се поддържа най-голямото богатство, което дава ГС към ВСС – това е многообразието. Това е мястото, това е форума, на който могат да се чуят различните мнения. И мисля, че никой от тук присъстващите, а и тези, които не присъстват в момента, не изпитва каквото и да е притеснение да си каже какво мисли.

Другото, което дава ГС към ВСС, е възможността да се чуе гласа ви по-силно, защото освен, че съединението прави силата, което всички го знаем, това е платформата, това е подиума, от който може да се чува по-надалеч това, което казваме и всеки, в крайна сметка, да се опитва да допринесе с нещо така, че съдебната система в нашата държава да се чувства малко по-комфортно и да става малко по-светла. Защото тези, които не ни познават, си мислят какви ли не лоши неща, които политиците обичат да говорят често за магистратите, а като се опознаем малко по-отблизо всъщност си виждаме, че всички сме си едни нормални хора, просто имаме различни ангажименти и задължения към държавата и към хората, които представляваме.

От моя страна искам да се извиня, че не винаги присъствам на работата на ГС към ВСС, но го правя съвсем целенасочено. Не защото не ми е приятно – напротив, винаги ми е приятно да съм тук с вас, но искам да избегна дори най-малкото съмнение, че по някакъв начин, като член на ВСС, оказвам давление върху работата на ГС към ВСС, искам вие да се чувствате комфортно и като у дома си тук, на това място. Винаги с всичко помагам с каквото мога, организацията на тези срещи – вие виждате върха на айсберга, а всъщност тече много сериозна дейност на логистично ниво, за което искам да благодаря на г-жа Тесовска, тя е човека-оркестър в нашата обща деятелност. Аз с всичко, което мога, помагам като член на ВСС за сериозните заседания, които сме имали по някои от най-важните въпроси, бих казал, от дневния ред на държавата и сме осигуряваме и голямата зала – Заседателната зала на ВСС, даже сме привличали като съратници за нашата дейност и стенографите, които, повярвайте ми, са може би най-натоварените във ВСС, но и това са ни давали, като помощ от Съвета. Винаги може да получите от страна на ВСС, поне докато аз съм тук, добро и топло отношение, протегната ръка.

С каквото мога, за пореден път казвам, ще помагам. Не искам да преча, не искам да пада дори и капка съмнение върху автентичната дейност на ГС към ВСС, защото, пак казвам,

за мен най-голямото богатство е многообразието на този съвет. с риск да се повтарям, но за мен това е наистина най-големия измерител, че тази организация е жизнеспособна, това е времето, през което тя съществува, метаморфозите в членската маса, които се случиха през годините и все пак тя продължава да функционира тази наша обща дейност продължава да е налична и продължава да дава плод, който за мен може да е само положител. Може някой път да възприемат някои от дейностите ни като по-наивни, но всъщност то това също е голяма част от чара. Всеки си казва това, което мисли, от неговата си гледна точка и в крайна сметка в спора се ражда истината. Мисля, че ние може да сме много полезни и съм убеден, че го доказахме във времето.

Искам да ви благодаря за всеотдайността, която давате всички за това да го има Гражданския съвет към ВСС и да функционира. Пак казвам, аз от първа ръка участвам в събитията, но, знаете, вече мина една година извън мандата на този съвет. Аз лично не се чувствам комфортно за това, че съм извън мандата си, не се чувствам комфортно и да говоря с колегите, защото и с колегите си в прокуратурата винаги се стремя да помагам, ако не помагам, поне да не преча, както са ме учили. И сега, като си извън мандата си, нямаш самочувствието да говори и да обещава нещо на хората, като знаеш, че ти не би могъл да го изпълниш. Защото се чувствам некомфортно – не би трябвало да се случват такива неща в държавата.

В последно време се нагледахме на толкова неща, които си мислехме, че никога и по никакъв начин не могат да се случат, даже изглеждаха абсуртни и невъзможни, но виждаме, че всичко е възможно. Но ние, Гражданския съвет, сме един от стожерите на нормалността така, че ви пожелавам да продължите в същия дух и мисля, че заедно ще продължим напред. Живи и здрави да сте, ползотворна работа, за мен винаги е удоволствие, когато сме заедно.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Аз благодаря от името на всички за топлите думи и се надяваме всичко, което и Вие искате, да се случи.

ПРЕДС. ЕВГЕНИ ИВАНОВ: Дай Боже! Живи и здрави да сте! Довиждане.

/Евгени Иванов напуска залата./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Преди да започнем по същество, г-жо Тесовска, има ли при Вас постъпила информация, освен тези, които са изпратили – ОСА и КНОБ, упълномощавания към момента?

ВАЛЕНТИНА ТЕСОВСКА: За упълномощаване – няма, само становища.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: При нас има упълномощаване – Асоциация „ФОРУМ“ е упълномощена от ЦППИП с председател Мила Георгиева.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Записвам упълномощаването. Да направим един бърз преглед на присъстващите днес – Асоциация „ФОРУМ“ има участници, АБАС – няма, АДСИ – Мария Колева участва онлайн, сдружение „За независима съдебна власт“ – няма представител, АПБ – има, АЙСО – да, БАВЛЕК – не ги виждам, БАСВ – Драгомир

Ангелов, БСА – не виждам, КНОБ участва в гласуването писмено, което е изпратено на всички, КСЛБ – Николай Кръстев, САОСВ – Еленко Еленков е в залата, Клуб – Журналисти срещу корупцията – не виждам, ОСА изпратиха становище, то всъщност е гласуване по точката и то едната част от нея, СОПС – тук, СССЕРБ – не виждам Ева Марчева, ЦППИП са упълномощили Асоциация „ФОРУМ“, СМЮ – не виждам Николай Михайлов, ССЗБ – г-жа Николова е тук, СЮБ – тук. Към момента сме 13 участника от 18 членувачи.

Да започнем така, както е записано в дневния ред – изразяване на мнения относно постъпилото Становище на ВСС, защото, ако стигнем до такъв момент и преценим, че е необходимо, би следвало да имаме два акта с решение, тъй като ОСА и КНОБ са изпратили днес за участието си по т. 1 своето гласуване и подкрепа, но само в частта по отношение на Становището на ВСС. Което значи, че останалите становища, които ще се докладват, разгледаме и коментираме, би следвало и тях да обобщим и да имаме следващо решение, тъй като гласуването на двете организации е конкретно само по становището на ВСС.

Затова предлагам, както е и в дневния ред, за изказване на мнения по отношение становището на ВСС. Кой иска думата – няма кой да докладва Становището и поради тази причина в дневния ред сме написали „изразяване на мнения“ – в момента. Асоция „ФОРУМ“ – Мария Карагьозова, заповядайте.

МАРИЯ КАРАГЪОЗОВА: Асоциация „ФОРУМ“ изразява подкрепа на Становището на ВСС във всичките му правни изводи. Достатъчно ясно е мотивирано, достатъчно ясно е разработено, съвпада с нашите виждания и изразяваме пълна подкрепа.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Г-жа Лазарова – АИСО, заповядайте.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Категорична подкрепа за становището на ВСС, защото в него са обобщени всички проблемни моменти, които са в законопроекта, по отношение на съдебната власт. Описани са всички решения на Конституционния съд (КС), които трябва да бъдат прегледани, преди да се внесе такъв законопроект и да бъде преценено дали Обикновено, дали Велико – да не повтарям становището. Това всичко трябваше предварително да бъде преценено преди да се бърза с внасяне на такова становище, защото промяната в Конституцията не е като да допълниш една запетайка в закона – това е основния закон на една страна и влияе на всички останали закони.

Нещо повече, включително всички знаем и становището на Венецианската комисия, която също е отбелязала. Всъщност тук в скоби бих искала да кажа едно такова мнение, че не само по отношение на въпросния законопроект за изменение и допълнение на Конституцията, в последно време е много тревожно – аз не знам, ще помисля, дали да не предложим такава точка по-нататък, се наблюдава една много тревожна практика на внасяне на законопроекти в Народното събрание (НС) без да бъдат предварително съобразени със Закона за нормативните актове и да бъдат съгласувани с всички видове отрасли и

министерствата, които имат отношение. Т. е. това означава, че това е много масова практика не само по отношение ЗИД на Конституцията.

ОТ ЗАЛАТА: И за хармонизация. Неспазване на основния закон.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Категорично, да. Ако за обикновените закони, да речем, не винаги е фатално, то за Конституцията липсата на обществен дебат по въпроса е, така да кажа, тревожен и решаващ в случая.

В този смисъл, с тези съображения – да не повтарям всичко, те са достатъчно добре описани, решенията на КС кое на какво противоречи и т. н., категорично ние подкрепяме Становището на ВСС.

ПРЕД. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Благодаря, г-жо Лазарова. Други желаещи – да, г-н Кръстев – онлайн, заповядайте.

ХРИСТО КОЛЕВ: Здравейте, аз съм Христо Колев. Ние сме заедно с колегата Кръстев. Като цяло подкрепяме Становището на ВСС, защото то като цяло е изключително изчерпателно и съпада с нашето становище, което сме изразили и изпратили за запознаване на ГС към ВСС.

Има основни, допирни точки – то няма как да няма такива. КСЛБ е една организация, която съвместно с АПБ и БИПИ организираха на 19 септември една огромна Кръгла маса на тази тема. В нея взеха участие почти всички – представители на юридическата общност, на академичната общност, магистрати от всякакво ниво. В последствие на разразилите се дебати на 6 октомври при първо четене на този законопроект, видяхме, че има над 21 становища, които са депозираны в НС, от които 20 са отрицателни. Всички разбираме, че след като има 20 отрицателни становища на различни –и магистратски, и неправителствени организации, това означава, че тези дебати трябва да започнат дори отначало в един по-широк кръг и дебат, за да бъдат преосмислени. Или вносителите да ги преосмислят и да променят замисъла, защото за много от нас остава въпроса как точно се е стигнало да се предложат за промени тези текстове.

Не на последно място на проведената извънредна среща, изискана от министъра на правосъдието – г-н Славов, с представители на Венецианската комисия, които този път обърнаха внимание, че има непрозрачност и немотивираност на много от текстовете, които се предлагат за промяна и допълнение. Един от текстовете е децентрализацията на прокуратурата, което е деструктивно като цяло за Прокуратурата. Има необоснованост защо се налага различна мандатност при тримата големи, различен продължителен срок на техните мандати и много други текстове, които не са градивни. Това, което нас ни засягаше и Венецианската комисия обърна внимание, е ... */лоша връзка/* ... на Прокурорския съвет или Прокурорската квота, както те искат да го разделят на две части. Това също е необосновано. Висшият съдебен съвет се вижда, че работи в много добра форма в момента с пленум, а не както те предлага – да бъде разделен на два съвета и Прокурорски, и Съдийски.

Колегата също иска да вземе думата.

НИКОЛАЙ КРЪСТЕВ: Понеже съм член на Парньорския съвет (*Съвет за партньорство към ВСС*), искам да обърна внимание на два момента, които ние обсъдихме. Първият момент е с управлението на имотите. Идеята е те да се върнат на Министерство на правосъдието (МП). На нашето последно заседание съдия Ангелина Лазарова от Апелативен съд - Варна обърна внимание, че те имат огромен проблем и практически имат само една зала, в която заседават. В тази връзка, идеята имотите да бъдат върнати на МП до голяма степен ще утежни и забави функционирането и започнатите вече строително-ремонтни дейности, особено строежа на Палата във Варна.

На следващо място, продължаваме разглеждането за реструктурирането на ВСС на два нови съвета и нов Инспекторат. На практика ще доведе до значително увеличаване на разходите и администрацията. Ние смятаме, че това не е чак толкова добра идея */лоша връзка/*.

ХРИСТО КОЛЕВ: В тази връзка, нашата организация изразява становище, че трябва да подкрепим вече изпратеното становище на ВСС до НС и предлагам да се гласува такъв акт на ГС към ВСС, с който го подкрепяме в цялост, както и да бъдат прикрепени становищата, които са депозирани за днешното заседание.

Това е от нашата организация. Ако искат и други колеги да вземат думата.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Г-н Колев, ние ще имаме два акта по отношение единия по Становището на ВСС и по отношение другия на останалите, които са становищата на организациите от ГС към ВСС, както вие сте внесли и СЮБ. Два отделни акта са така, че Ви моля – не знам дали имате време, при всички случаи ще имаме акт такъв, какъвто го предложихте. Не знам дали сте ни чули, аз го обявих в началото.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Имам едно допълнение, тъй като беше повдигнат въпроса за имотите на съдебната власт. Този въпрос, както и някои други, както се отбелязва и в становището на СЮБ, през годините бяха в този вариант – имотите се управляваха от министъра на правосъдието. Отчете се като неудачен варианта, отмени се, промени се в другата посока, сега пак го връщат – т. е. играем си на едно „иди си – ела си“ вместо да се направи един сериозен анализ и оценка какво трябва, какво може и как да изглежда ситуацията. Това е допълнение към нашето изказване, че редица моменти даже не са погледнали назад в историята как са изглеждали в съдебната система.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Има ли още изказвания по отношение Становището на ВСС или някой да допълни още нещо?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. Точно това, което каза г-жа Лазарова. Един от аспектите на ретроградност на законопроекта за промени в Конституцията – той се връща в стари, вече доказани неработещи и недобри практики. Това с имотите е една малка – само един пример, има още няколко такива примера в общия законопроект на ДПС, ПП – ДБ и

ГЕРБ за промени в Конституцията. Той е ретрограден и това е един от примерите, че се връща към старите, вече доказани негативни практики. Същото, разбира се, връщането към Живковата конституция */Конституция на Народна република България, 1971 г./*, свързано с това, че на практика неформалния главен прокурор става министър на правосъдието, т. е. подчинен на политическите партии. Там се нарушава независимостта на съдебната власт, което е много важен момент.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: И този момент, както и други описани, са предмет на Глава първа „Държавно устройство“ и тяхната промяна категорично не може да се направи от Обикновено народно събрание, а трябва да бъде – поне в тази част на Конституцията, от Велико народно събрание. Но това са – как да кажа, учебникарски постулати! Чак ме е срам да обсъждаме тези неща на заседание на ГС към ВСС! Това са учебникарски постулати!

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това прави целия законопроект противоконституционен, тези промени не са в компетенцията на 49-то Обикновено НС!

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Да. Така е. Детайлите са излишни да се обсъждат отгук насетне.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Искам да попитам – един въпрос, който не е нужно да бъде разглеждан въобще, повечето от вас са с юридическо образование, риторично – какво се случва, ако един от тримата – председателя на НС, председателя на банката, тримата, които биха могли да бъдат избрани от действащ президент, да станат министър-председател на служебно правителство, какво става, ако откажат – те имат право да откажат!? Това е риторичен въпрос.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: По Конституция тези лица имат несъвместителство на постове – не могат да заемат този пост. Ако прочетете – председателя на КС не може да заема никакви други държавни постове. Няма какво да коментираме.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Хипотезата е, че това, което казвате, не е пречка. Задавам следния риторичен въпрос – какво се случва, ако и тримата казват „Не искам“ и какво става!? Ако се запишат конкретните три места и вече няма действащ Парламент, няма кой да избере нов председател на БНБ – гуверньор, за да стане някой, който би казал „Да“, затова зададох много просто въпроса, риторично.

/Говорят едновременно./

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Законопроект, който предлага 16 изменения и допълнения от българската Конституция, мотивиран с 5 страници правни аргументи – въобще те даже не са правни, 5 страници за 16 изменения в КРБ!?

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, има ли още някой, който желае да се изкаже мнение по Становището на ВСС – г-жо Колева, заповядайте.

МАРИЯ КОЛЕВА: Здравейте. Искам да обобщя, не само Становището на ВСС, доколкото толкова много професионални организации и експерти са взели становища, които в същността си са еднакви и подобни, смятат, че този законопроект трябва да се върне обратно и няма нужда да продължаваме в този дух да бъде гласуван. Нашата задача в случая е да спрем движението на този проект напред, така го възприемам аз и смятам, че трябва да бъдем единни и да подкрепим Становището на ВСС, съответно аргументите, които се покриват с него.

Това е аргумента ми, когато специалистите говорят и боговете мълчат – така да перифразирам тази фраза. В крайна сметка те са тези, които могат в същината да уловят проблема. Няма какво да повтарям, доколкото всичко изчерпателно беше казано, смятам, че целта в случая е да се спре движението напред на този проект и решават да започнат отначало, като първоначално въобще да се види дали това може да се извършва от Обикновено народно събрание или не – смятам, че това е основния въпрос и след това всичко останало.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Ако може да взема думата, благодаря. Освен предложението, че подкрепяме Становището на ВСС, предлагам да помислим дали да не допълним от наша страна настояване – все пак за този широк обществен дебат преди да се подложи на следващо гласуване това нещо.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Всъщност това е заключението на Становището на ВСС – да се изисква.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Значи категорично.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Пак обръщам внимание, че всичките неща, които ние – извън това обобщение, което е в Становището на ВСС, ние ще направим на база другите, всичко ще запишем в следващия акт. В този разглеждаме само това.

Има ли други, които искат да се изкажат, мнения във връзка с гласуване на акт по отношение Становището на ВСС – няма. Предлагам да гласуваме акт – ще дам кратко предложение, разбира се, очаквам вашите корекции, допълнения или коренно изменение на текста на решението:

„ГС към ВСС напълно приема и одобрява Становището на ВСС, подкрепя предложенията и изводите в него.

Настоящия акт да се изпрати“ – до кой – до Парламента, Правната комисия, до Министерство на правосъдието.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: До вносителите на законопроекта.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да, до вносителите на законопроекта. И се приложи отново самото Становище на ВСС, за прегледност.

Имаме ли корекции по този кратък текст – решението на ГС към ВСС?

ДРАГОМИР АНГЕЛОВ: Чуваме ли се – Драгомир Ангелов се казвам и представлявам БАСВ. Не можах да ви чуя преди малко, за да изразя становището ни.

Тъй като Становището на ВСС, текстовете, които са за съдебната власт, нашата Асоциация се изказва в категорична подкрепа на това Становище.

А относно диспозитива – не до Правната комисия, а до Комисията по конституционни въпроси, тъй като те вече са две. Има една по конституционни въпроси с председател Радомир Чолаков, а в правната не мога да ви кажа в момента кой е председател и те са отделна комисия. Така, че да си го насочим и към двете комисии.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да, ще ги добавим към получателите. В режим на гласуваме сме. Някои записа ли текста?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Нека да изясним текста на акта. Аз предлагам текста да е следния: „След проведен дебат по т. 1 от дневния ред“

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: В дневния ред имаме „изказвания на мнения“. Съжалявам, че не го написах, „Приема напълно и одобрява изводите и правните мотиви“.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да – „изводите и правните мотиви“. Но „напълно“?

ОТ ЗАЛАТА: „Напълно“, за да няма. Нека да е „напълно“.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Нека да е „напълно“ – аз държа на това, ако нямате – защото „напълно“ дава изчерпателност на нашето мнение и категоричност.

ОТ ЗАЛАТА: И категоричност, да.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Вие нали го записахте – Валя?

ВАЛЕНТИНА ТЕСОВСКА: „Напълно приема и одобрява Становището на ВСС и подкрепя предложенията и правните изводи в него.“

Актът да се изпрати“ – с добавеното в забележката от г-н Ангелов, „на Комисията по конституционни въпроси в НС, Комисията по правни въпроси в НС, МП, както и на вносителите на предложението за промени, ведно със Становището на ВСС.“

БОЙКО СЛАВЧЕВ: Може ли и аз да кажа нещо, благодаря. След първото изречение, че приемаме Становището на ВСС, да напишем така и може да се редактира: „Видно от Становището на ВСС, предложението за промени в Конституцията на Р България е напълно непригодно и ГС към ВСС предлага да бъде отеглено.“

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Но това е по другата точка. Това е предложение на СЮБ да се отегли.

БОЙКО СЛАВЧЕВ: Нищо, че е по другата точка.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Това е за втора точка – там ще го напишем.

БОЙКО СЛАВЧЕВ: Е няма ли да имаме крайно решение?

ОТ ЗАЛАТА: Имаме две решения днес.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Значи, в първата точка подкрепяме становището на ВСС.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Ние се занимаваме само с изказване на мнения и имаме решение, във връзка със Становището.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Подкрепяме по първата точка Становището на ВСС в цялост, изпращаме го до ККВ – НС.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: До всички, които г-н Ангелов каза, ведно с приложение Становището и това е.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: КПВ – НС няма отношение, както и МП няма отношение. Изпраща се до ВСС и ККВ – НС.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Защо да не го изпратим до Парламента, КПВ – НС, до МП – нека четат.

ОТ ЗАЛАТА: И до вносителите.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: И до вносителите. Защо не.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да – и до вносителите. Но КПВ – НС и МП нямат отношение. Имат отношение вносителите на законопроекта, ККВ – НС, както и самото ВСС, за сведение.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Ясно – ВСС за сведение. Мисълта ми е, че аз това, което предложих за МП и КПВ – НС е да има по-голяма възможност повече да се запознаят с нашата подкрепа на Становището на ВСС. Но както решите.

МАРИЯ КОЛЕВА: Нека да изпратим до по-голям кръг адресати това Становище, най-малкото с цел да добие популярност и повече тежест. Защото имаме горчивия опит, че институциите и комисиите не се стиковат много добре и нищо чудно да се окаже, че някой не знае, че има такова Становище. Няма да се учудя, ако се окаже така в един момент.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Много благодаря, г-жо Колева. Това е залегнало и в нашето предложение.

ДРАГОМИР АНГЕЛОВ: Колеги, за да сме сигурни, че ще стигне където трябва, да го изпратим на председателя на Парламента – той е еродиран човек и предлогах, че той ще го насочи към комисиите. Той е длъжен да го насочи към ресорните комисиии.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да, ще го напишем.

ЮЛИЯ ПЕТРОВА: Ние предлагаме думата „напълно“ да я заменим с „изцяло“.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добре, аз затова казах да давате предложения. Вие ме разбрахте, че смисъла е да сме категорични. Ако искате да сменим думата „напълно“ с „изцяло“, нямам нищо против.

ОТ ЗАЛАТА: „Изцяло“ звучи по-терминологично. Аз нямам нищо против. Да.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добре. Г-жо Карагъзова, продължавате ли да държите да го подложа на гласуване да е само до двете инстанции или общото мнение за повече?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Аз не държа, но е безсмислено хора, които нямат отношение. Защото имаме и втора точка, която също трябва да адресираме.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Ние пак ще я адресираме.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Вносителите са 166 народни представители и ние, като напишем, че го адресираме до вносителите, това са 166 народни представители. За какво да го внасяме – вносителите са 166 човека!

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да, но като отиде в КПВ – НС, най-малкото ще го получат членовете, които, поне аз така разсъждавам, които не са от вносителите.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, подлагам на гласуване акта така, както е внесен, номер едно, във връзка със Становището на ВСС.

Гласуваме акт на ГС към ВСС със следния текст:

„Гражданският съвет към ВСС, след изказани мнения по Становището от Пленума на Висшия съдебен съвет на Република България по Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, взе следното решение:

Изцяло приема и одобрява Становището от Пленума на Висшия съдебен съвет (ВСС) на Република България по Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, прието с решение на Пленума на ВСС по пр. № 26 от 03.10.2023 г., и подкрепя предложенията и правните изводи в него.

Актът да се предостави на председателя на 49-то Народно събрание на Република България, Комисията по конституционни въпроси към 49-то Народно събрание на Република България, Комисията по правни въпроси към 49-то Народно събрание на Република България, на министъра на правосъдието и на вносителите на проект на Закон за изменение и допълнение на Конституцията на Република България (вх. № 49-354-01-83/28.07.2023 г. по регистъра на Народното събрание).

Актът да се предостави на Пленума на ВСС, за сведение.

Приложение: Становище от Пленума на Висшия съдебен съвет (ВСС) на Република България по Закон за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, прието с решение на Пленума на ВСС по пр. № 26 от 03.10.2023 г.“

Започвам подред. Асоциация „ФОРУМ“?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: За.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: АДСИ?

МАРИЯ КОЛЕВА: За.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: АПБ?

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: За.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: АИСО?

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: За.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: БАСП?

ДРАГОМИР АНГЕЛОВ: За.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: КНОБ – това, което са изпратили е в подкрепа – „за“. КСЛБ?

ХРИСТО КОЛЕВ: За.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: САОСВ?

ЕЛЕНКО ЕЛЕНКОВ: За.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: ОСА – те имат изпратено становище и са против. Казвам го, за да го запиша тъй като няма представители. СОПС?

ЮЛИЯ ПЕТРОВА: За.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: ЦППИП?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: За.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: ССЗБ?

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: За.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: СЮБ?

БОЙКО СЛАВЧЕВ: За.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Резултат от гласуването.

Гласуване: „за“ – 12 гласа, „против“ – 1 глас, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

С „против“ гласуват ОСА и тъй като не участват днес в заседанието, ще прочета тяхното становище: „Гласуваме против изразяване на подкрепа от страна на Гражданския съвет за Становището на ВСС...“ – това е, което са изпратили ОСА.

Колеги, преминаваме към т. 2 – становищата, които са постъпили от КСЛБ и СЮБ. Предлагам да дадем първо думата на г-н Колев, докато връзката е още сигурна. Г-н Колев, заповядайте.

ХРИСТО КОЛЕВ: Да, чувам Ви. Мисля, че на всички стана ясно, че предложението вариант за основна промяна в Глава „Съдебна власт“ в Конституцията не само, че не са удачни, а и всички се обединяваме в частичната им противоконституционност. Сиреч, иска се да се каже, че за някои от тези предложени изменения ще трябва Велико народно събрание, за да не бъдем ние, съдебната система, ... */лоша връзка/*... в една изключително тежка международна обстановка, която води и до изправяне на редица държави до икономически проблематики, а сега да имаме и вътрешен дисбаланс на съдебната ни система – това неимоверно ще доведе до отрицание в самото общество.

Мисля, че редица юристи се изказаха по тази тема и внесения законопроект мисля, че има време да се преосмисли и да се ремонтира с направените предложения за промени. Това е в общи линии, което мога да кажа. Подкрепям становището, което сме изготвили и изпратили за запознаване, то също беше изпратено и представено на тази голяма Кръгла маса

и всички са се запознали с него. Българският законодател, ако проявява желание за промяна в Глава „Съдебна система“, то да го направи в открит обществен дебат текст по текст с участието на всички организации, които са заинтересувани. Само така може да постигнем просперитет в съдебната система. Благодаря за вниманието.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Благодаря, г-н Колев. Мисля, че достатъчно време предварително бяха изпратени материалите и всички сме се запознали с тях. Затова ако някой има някакъв въпрос, все пак има малки разлики в темите, които са разглеждани по-конкретно в определени части от предложените промени и изменения в Конституцията, ако има нещо, когато някой е разглеждал становището на КСЛБ и има някакъв въпрос към г-н Колев, ако не – да преминем към представяне на становището на СЮБ.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Няма неясноти.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да, няма. Не виждам желаещи. Давам думата на представителя на СЮБ – Бойко Славчев, за представяне на становището им.

БОЙКО СЛАВЧЕВ: Вие сте го прочели, то е дадено под формата на обръщение към всичките 166 народни представители, които са внесли законопроекта, като заключението е, че този законопроект трябва да бъде оттеглен. Лично и моето мнение е, че нито един текст в този законопроект няма някаква полза. Аз лично не виждам някаква полза, от която да излезе нито един от предложените текстове. Категорично, ако ще се правят някакви промени в Конституцията, трябва да се работи от една ясна група хора, да са ясни тези, които правят промените и открито пред обществото с широко обсъждане. Това е нашето мнение.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Благодаря. Колеги, има ли някакви въпроси?

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Имам въпрос по становището – дали СЮБ сте изследвали процедурите – какво ще стане, ако все пак се гласува това предложение?

БОЙКО СЛАВЧЕВ: Смятаме, че хаоса ще бъде голям.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Процедурно, може ли да бъде отнесено към КС и да бъде отменено, като противоконституционно – процедурно? Някой занимавал ли се е с въпроса – не знаем. Или, ако се гласува – това е окончателно и до тук беше?

БОЙКО СЛАВЧЕВ: Може да се отнесе към КС. В крайна сметка, ако бъде сезиран КС, той би трябвало да се произнесе също.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: И аз това питам. И президента има право. Извън НС, който си гласува промените; имаме Общото събрание на ВКС, ВКС при дело, президент и омбудсман. Той има ограничени правомощия – значи и той не може, само президента. Коментираме кой може да сезира – 1/5 от народните представители; 48 човека, ако се съберат от опозицията ИТН, Възраждане и БСП, те имат 48 депутата; главния прокурор, но не и този, тъй като той е изпълняващ функциите само и няма правомощия и най-вероятно президента, защото неговите правомощия се орязват и той на практика е пряко засегнат. Т. е. омбудсмана няма право – в случая той има ограничени права по определени въпроси ... /всички говорят/..., т.

е. пред ВКС трябва да има дело, за да може той – да. Общите събрания на ВАС и ВКС също могат да сезират, най-добре да не ги изброяваме. Не, това е само информативно, да си изясним процедурата.

/Говорят едновременно./

ОТ УЧАСНИЦИТЕ: Но имайте предвид, че сезирането на КС не спира изпълнението – да, да. Възможно е КС да промени досегашната си практика относно решенията си, свързани от компетенция, свързани с НС и да кажат, че оттук насетне това не е нарушаване баланса на властите и че може да се гласува от Обикновено НС. Това е изцяло политически законопроект и няма нищо общо с правото. На това сме били свидетели през годините, че КС си извърта диаметрално противоположни становища.

/Говорят едновременно./

ЮЛИЯ ПЕТРОВА: Може ли да взема думата, благодаря. През правните източници, през които можем да алармираме, си мисля, че колкото повече успеем да кажем открито и високо какво ни е мнението и колкото повече получатели на това, то това е за каузата, за да може през публичността на можем да алармираме, че всъщност има много голяма опасност. Защото през правните инструменти рискът да се случи е много голям. Защото могат – ако е през президента да се атакува, ще си го върнат и ще си го приемат.

Тази година КС излезе, вие знаете, имаше скандали в нашата система, в Сметната палата, изкара решение КС, НС намери вратичка да не спази решението – разбирате ли ме!? И това се случва в момента. Така, че за мен, през този инструмент с правните разпоредби – да, другото е публичността и аз съм много доволна, че наистина го има този граждански съвет, защото буквално се затварят всички източници, където може някой да си каже мнението. И си мисля, че и през сайта да го публикуваме – не знам, ако има възможност за медийни изяви –имаме ли такава опция, това нещо колкото се може по-силно, защото времената са такива, че трябва наистина да има отпор.

Преди години – 2010 г., когато „пипнаха“ Закона за Сметната палата, Сметната палата в Конституцията е закрепена като институция. Но всичко останало, което се урежда, е препратено към Закона. И когато решиха да сменят първия път, към онзи момент, когато приеха първия Закон за Сметната палата, мандата на ръководството на Сметната палата беше 9-годишен, като целта беше да се каже, че това е инструмент на независимостта. Когато решиха да „пипнат“ мандата, ние алармирахме тогава, че това е много лош прецедент. В момента, ако това се случи с Конституцията, оттам нататък ние ще тръгнем по нанадолнището, ние ще станем абсолютно неконтролируеми и няма в добрата за държавата и въобще за българите посока.

Така, че моето предложение е максимално, по всички фронтове, където можем да го публикуваме това становище, да бъде публикувано, защото това е другия инструмент. Ние вървим през правната рамка, през разпоредбите, но публичността е колкото се може повече

хора да го чуят и да ги накарат да мислят за това нещо – това е другия наш инструмент, с който ние можем да постигнем тази цел и все пак да стопираме този процес или поне да участваме в стопирането. Всички възможности за информиране и публичност на това становище и да не го подценяваме този канал.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Напълно Ви подкрепям и затова се радвам, че всички допълниха получателите, защото считам същото – колкото повече получатели, дори да не са по същество да имат отношение, най-малкото, както казвате, по-голяма възможност за информираност.

Сега имам въпрос към г-н Колев – чуваме ли се, тъй като горе-долу изчерпахме по същество и следва по-внимателно да разгледаме и формираме текста на втория акт. Понеже сте един от вносителите, предлагам първо Вие да дадете предложение за текст, след това да ги обединим, да има допълнения и да сме с един по-дълъг и желан от всички текст. Затова Ви давам думата за предложение.

ХРИСТО КОЛЕВ: То по-различно какво ще е, като текст. По е почни идентично.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Моето предложение, доколкото разбрах и предложението на другите е, че в първия акт изцяло подкрепихме Становището на ВСС. Сега, във втория акт, това, което е от нашите организации, би следвало вече да дадем едно обобщение, както започна Бойко преди малко. Или да дам думата на Бойко, пък после ще допълните.

ХРИСТО КОЛЕВ: Добре, дайте на друг думата.

БОЙКО СЛАВЧЕВ: Направо ще ви прочета това, което ние в нашето обръщение сме написали: „Категорично поддържаме, че предлаганите конституционни промени, касаещи съдебната власт, са от компетентност на Велико народно събрание, поради което предлагаме да се оттеглят внесените предложения от вносителите.“ След това: „Предлагаме под патронажа на Народното събрание да се създаде комисия от изявени юристи, която да разработи концепция за развитието на ВСС, на съдилищата, на Прокуратурата заедно със следствието и разследващите полицаи, и за Инспектората към ВСС.“ Втората точка, ако искате, може да не е точно така.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Най-същественото е, че СЮБ предлагат да се оттегли този законопроект.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Г-н Колев, вие подкрепяте ли това предложение да започне така решение и да бъде в този смисъл?

ХРИСТО КОЛЕВ: Точно така, да, точно така.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добре. Обединяваме ли се в момента, преди да го подложа на гласуване – има ли някой, който е онлайн, за изказване?

ОТ ЗАЛАТА: Явно не. Кой е текста, който гласуваме – текста, който Бойко прочете.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Христо няма друго предложение за текст.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: „Гражданския съвет към ВСС, след като разгледа становищата на КСлБ и СЮБ“.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „Разгледа“ и тук вече е понятието „дебатира и обсъжда“, защото второто беше мнение, „предлага“ и се изброява едно към едно текста, ако имате някакво допълнение. Изчитам го, за да може да го осмислите – някъде може да сменим някоя дума, да разместим, затова поисках да го чета. „Предлага/изказва предложение“, защото започва с „категорично поддържа“ и не може да е „предлага“. „Гражданския съвет към ВСС категорично поддържа мнението, че предлаганите конституционни промени, касаещи съдебната власт,“ така-така-така – това се изчита, „и предлага“ – втората част, „под патронажа на Народното събрание да се създаде“ и след това е пак текста.

ЮЛИЯ ПЕТРОВА: Това може да се редактира. Основното е текста.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Основното тук – акцента във второто изречение е, че искаме да се оттегли законопроекта от вносителите, „тъй като неговите съществени пороци никакви промени между първо, второ и трето четене не могат да бъдат елиминирани.“

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: „Гражданския съвет към ВСС, след като обсъди становищата на КСлБ и СЮБ, предлага:“

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не „предлага“, тук ви казах, че е обратното.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: „Се обединява около искането към вносителите на законопроекта да оттеглят своя законопроект за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, поради неговите съществени“

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: „ , тъй като никакви промени между първо, второ и трето четене не могат да преодолеят пороците“, които са посочени, „и предлага да се“.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „Под патронажа на Народното събрание“ – това.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Да, това, да.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Въобще необходими ли са тези конституционни промени, защо трябва да има промени в Конституцията!? Точно – няма необходимост, те да си оттеглят законопроекта и да се сложи точка.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Така. Сега бавно да запишем текста.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: „След като обсъди в т. 2“.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не, по дневния ред е т. 1 – „След като обсъди становището на КСлБ и обръщението на СЮБ“, защото те по такъв начин са редактирани, „относно ЗИД на КРБ“.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: „Отправя искане към вносителите на законопроекта да неговото оттегляне.“

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: „Настоява“ защото настояваме да си го оттеглят. Ние сме гражданската съвест и искаме – настояваме, те да си оттеглят написаното.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, „настоява“. Или „отправя искане“, или „настоява“.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: „Настоява вносителите да си оттеглят предложението“, „Настоява предложението да се оттегли от вносителите“ – да. Това е.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „Настоява предложението на законопроекта да се оттегли от вносителите“.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: „Тъй като никакви промени между първо, второ и трето четене“ – този законопроект ще има три четения, тъй като променя Конституцията, „не биха могли да преодолеят неговите съществени пороци.“ „Гражданския съвет към ВСС подкрепя становищата на СЮБ и КСЛБ.“ – „становището на КСЛБ и обръщението на СЮБ“ – така да стане. Вашето е Обръщение ли – Да, Обръщение е. Да, така е. Важно е да кажем, че не е необходимо да се продължи да се обсъжда, към настоящия момент, промяна в Конституцията. Е, нали сме казали да го оттеглят. СЮБ толерантно във втората част са го казали.

БОЙКО СЛАВЧЕВ: Може ли нещо да кажа – едно обтекаемо изречение: „предлагаме да се инициира обществен и професионален дебат относно необходимостта за промени в Конституцията“.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „Предлагаме, също така,“

БОЙКО СЛАВЧЕВ: „Да се инициира обществен и професионален дебат относно необходимостта за промени в Конституцията.“

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Според мен по-добре би било: „Гражданския съвет към ВСС не намира необходимост“ – това е втори вариант.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Не, нека да е дава възможност.

БОЙКО СЛАВЧЕВ: Да се инициира?

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Да. Нека да е неговото, защото дава възможност да се обсъди има ли смисъл.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, няма да сме смислени, ако говорим един през друг. Бойко започна: „Предлага да се инициира обществен и професионален дебат“ – нека да си довърши мисълта.

БОЙКО СЛАВЧЕВ: „Относно необходимостта от промени в Конституцията“.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Да – „необходимостта от промени в Конституцията.“ Мисля, че е ясно предложението въпреки, че е достатъчно тактично, в него се чете, че трябва да има. И всъщност не да е на парче, защото по отношение на съдебната система – ок, но проблеми със Сметната палата. Т. е. не само браншово, защото само едно изречение има и

то препраща към закона, и там вече е голямата трагедия. Да, втората част омекотява. Да чуем и второто предложение – г-жа Карагъзова.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: „Гражданския съвет към ВСС не намира необходимост към настоящия момент за промени в Конституцията в Република България.“

БОЙКО СЛАВЧЕВ: Нека да отчитаме и това, че на обществото му се нагнетява от доста време – от три години, че трябва да се промени Конституцията. И хората, дори и обикновените хора, които не разбират, ще кажат – ето, тези в Гражданския съвет, са много ретроградни.

ОТ УЧАСНИЦИТЕ: Да, и ГС - ВСС поддържат статуквото. „Да не се променя Конституцията на Република България от настоящото 49-то ВНС.“ Да, това е НС избрано с най-малко, то няма нито представителност, нито легитимност. Т. е. и да се „пипа“ Конституцията, но не то тези. Е, не, това вече не. Не, не, защото влизаме в директна конфронтация.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, нека да прочета какво предложихме за текст на акт: „ГС към ВСС, след като обсъди по т. 1 становището на КСЛБ и обръщението на СЮБ относно ЗИД на КРБ, настоява вносителите да оттеглят законопроекта, тъй като никакви промени между първо, второ и трето четене не биха могли да преодолеят неговите съществени пороци“ – „пороци“ записах. „ГС към ВСС подкрепя становището на КСЛБ и обръщението на СЮБ. Предлагаме също така да се инициира обществен и професионален дебат относно необходимостта от промени в Конституцията на Република България, като ГС към ВСС към момента не намира необходимост от промени в същата.“

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не, или едното, или другото.

ЮЛИЯ ПЕТРОВА: Защо – може и двете.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Помислете дали да не изглежда така: „ГС към ВСС настоява да не се пристъпва към промени в Конституцията без широк обществен дебат и без обсъждане със специалистите“ – какво беше точно.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „Обществен и професионален дебат“.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: „Широк обществен и професионален дебат“.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Настояваме да си го оттеглят и да не се пристъпва към нов без широк обществен и професионален дебат.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Първо трябва да се идентифицира необходимостта от промени.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: „Настоява да не се пристъпва към промени в Конституцията без широк обществен и професионален дебат.“

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: „Без ясни аргументи за тази необходимост.“

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „ГС към ВСС настоява да не се пристъпва“

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: „към промени в Конституцията“; „от настоящето 49-то НС“; „без широк обществен и професионален дебат“; „обществен и професионален“ е достатъчно; „със съответната мотивация“ – трябва да намерим място за „мотивация“; да не са много тежки изреченията; това са уточнения, които; по-кратки изречения, по-ясни изрази; българската Конституция трябва да се променя от компетентни юристи – точка!

/Говорят едновременно./

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Първа точка – да си оттеглят. Втора точка – да не се пристъпва към промени без обществен и професионален дебат.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, първото изречение е ясно. Чета нататък: „Настоява вносителите да оттеглят законопроекта, тъй като никакви промени между първо, второ и трето четене не биха могли да преодолеят неговите съществени пороци.“

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: „ , свързани с компетентността“; не, това е достатъчно.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Това изречение показва всичко – че не трябва да се пипа и т. н.

Второто изречение започва така – това го махам и остава другото, второто изречение е кратко: „ГС към ВСС подкрепя становището на КСЛБ и обръщението на СЮБ.“ И третото изречение – варианта, който Богдана го обобщи, е следното: „ГС към ВСС настоява да не се пристъпва към промени в Конституцията без широк обществен и професионален дебат.“

Колеги, които сте онлайн, имате ли коментари към предложените текстове?

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ ОНЛАЙН: Не, това е добре; текстовете са издържани.

ЮЛИЯ ПЕТРОВА: Сега, тези становища публикуват ли се на сайта на ВСС?

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Да, имаме раздел „Становища“ на сайта на ВСС. В сайта всичко има.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Сега да завършим с втория акт от днес: „Настоящия акт, ведно със становището на КСЛБ и обръщението на СЮБ, да бъде изпратено до“ – всичките, които написахме в предишния акт, същите да ги изброим.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: До вносителите на предложението. Въпросът е по-широка публичност – освен на сайта, къде може да го изпратим. Например, да го изпратим на Венецианската комисия – полза няма; тя се произнесе. В този смисъл, дайте да помислим къде може да го изпратим за по-голяма гласност.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Предлагам да е до всичките от първия акт и още кой – дайте предложение.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Нали има медийно прессъобщение – сега ще излезе на сайта на ВСС и това прессъобщение го четат всички медии. Понякога излиза в БТА съобщение.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Затова, нека да помислим за получателите. Например, ако в скоро време предстои голям форум, да го изпратим там, за да се чуе. Не, на 6 декември отново ще внесат този законопроект в НС. Не, говорим преди това – ако някъде предстои обсъждане, форум, там да го изпратим да се чуе. До парламентарните групи. Може да направим една пресконференция в БТА. Добре – до парламентарните групи, да, става. Пресконференцията е пряко в ефир; направете го това; то си заслужава. Промените в Конституцията – това е най-стабилния акт в държавата, всичко се „клати“ – тук вече обществения интерес трябва да бъде защитен; трябва да действат, да; имате предвид, че проблемите, които са засегнати в становището на КСЛБ и СЮБ касаят само съдебната власт, а конституционните промени касаят и много други неща, които ние тук не сме засегнали – промяна на националния празник, например. И то без референдум – кой ден да е националния празник и въобще желаят ли той да се сменя. Това е с цел разединение на обществото. Точно така, да няма единна нация. Това е един конфликт изкуствено внесен. Има и други предложения – хора с двойно гражданство да бъдат министри и министър-председател. Народни представители, президент – да, да. Да, и няма ограничение на коя държава да е гражданин. Да, няма и ограничение кога да е получил българското гражданство.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, да се върнем на текста за акт: „не биха могли да преодолеят неговите съществени пороци.“ Предлагам да махнем думата „съществени“, защото, докато ви слушах, се казаха други неща, които ние не коментираха. Защото, като махнем „съществени“, това означава всички.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Всички са съществени. Дайте да спрем да махаме и да добавяме. Смисълът е ясен. Пороците са съществени – но не сме ги описали и не сме изчерпателни. Не, описано е. Дайте да не навлизаме толкова дълбоко, мисля, че е ясно.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Само казвам да не би от тази дума *.../шум в залата/...* ние си затваряме възможността, тъй като „съществени“ – ние не сме направили изчерпателно. Защото ние започваме, че одобряваме казаното от КСЛБ и СЮБ, подкрепяме и всички изразени мнения. Само, че становището и обръщението обхващат определени ъгли.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Само съдебна власт.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да. И ние, подкрепяйки това може да имаме момент, от който да става ясно, че не само за това, което е засегнато в тези становища.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Така е формулирана точката. Може да имаме трети акт, защото т. 1 касае само съдебна власт.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Тя е формирана, но ние имаме решение. Не, няма смисъл от трети акт. Дадено беше предложение от техническия ни сътрудник – „не само относими към съдебната власт“. В дневния ред няма „съдебна власт“ – „Изразяване на мнения относно постъпилото становище на ВСС и разглеждане становища на организации - членове на Гражданския съвет към ВСС по Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България“. Никъде в дневния ред не сме ограничили само за съдебната власт.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Да, но е само за съдебната власт. Становищата са по раздела за съдебната власт. Това не ни пречи да изкажем и друго. Ако е възможно – където е подходящо, да се добави: „които разединяват нацията, българското общество“. Не, става много тежко. Не, Валя го каза по-добре. Аз съм съгласен. След „съществени пороци“ да се добави: „които се отнасят не само за съдебната власт“ – как беше? – „Не само относими към съдебната власт.“ Точно. „изразени в становищата“.

ЕЛЕНКО ЕЛЕНКОВ: Извинете, но имам други ангажименти и нямам възможност да остана повече. Упълномощавам г-жа Първанова от АПБ да гласува от името на САОСВ. Хубав ден на всички, довиждане.

БОЙКО СЛАВЧЕВ: Аз също тръгвам, упълномощавам Асоциация „ФОРУМ“ да гласува от името на СЮБ. Довиждане.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Довиждане.

/Еленко Еленков и Бойко Славчев напускат залата./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „... не може да преодолее неговите съществени пороци, не само относими към съдебната власт.“

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: „във всички негови части“; „във всички части на законопроекта“; може и двете – преди „не само относими към съдебната власт“ да се напише „във всички негови части / части на законопроекта“; а може ли и тези думички „разединяват българското общество“ – да, изкуствено.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, подлагам така формираното решение за акт на ГС към ВСС в неговите три части – първата, която изчетохме, втората, която приемаме и третата част където обобщихме да не се пристъпва. Всички адресати, които бяха посочени в първия акт – те бяха достатъчно широки, парламентарните групи. Колеги – и тези, които сте онлайн, има ли някой „против“ – не виждам някой да гласува с „против“, има ли „въздържал се“ – не виждам някой да гласува с „въздържал се“, всички ли сте „За“?

Гласуваме акт на ГС към ВСС със следния текст:

„Гражданският съвет към ВСС, след като разгледа, проведе дискусия и изразява подкрепа на Становището на Камарата на следователите в България, във връзка със Законопроект № 49-354-01-83/28.07.2023 г. за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, и Обръщението от Съюза на юристите в България до 166-те народни

представители от 49-то Народно събрание, вносителите на Законопроект за изменение и допълнение на Конституцията, взе следното решение:

Гражданския съвет към ВСС категорично поддържа мнението, че предлаганите конституционни промени, касаещи съдебната власт, са от компетентност на Велико народно събрание и настоява вносителите да оттеглят Законопроекта, тъй като никакви промени между първо, второ и трето четене не биха могли да преодолеят неговите съществени пороци, не само относими към съдебната власт.

Гражданския съвет към ВСС предлага, под патронажа на Народното събрание, да се създаде комисия от изявени юристи, която да разработи концепция за развитието на ВСС, на съдилищата, на прокуратурата заедно със следствието и разследващите полицаи, и на Инспектората към ВСС.

Гражданския съвет към ВСС настоява да не се пристъпва към промени в Конституцията на Република България без широк обществен и професионален дебат.

Актът да се предостави на председателя на 49-то Народно събрание на Република България, Комисията по конституционни въпроси към 49-то Народно събрание на Република България, Комисията по правни въпроси към 49-то Народно събрание на Република България, на министъра на правосъдието, на вносителите на проект на Закон за изменение и допълнение на Конституцията на Република България (вх. № 49-354-01-83/28.07.2023 г. по регистъра на Народното събрание) и на парламентарните групи в 49-то Народно събрание на Република България.

Актът да се предостави на Пленума на ВСС, за сведение.

Приложения: Становище на Камарата на следователите в България, във връзка със Законопроект № 49-354-01-83/28.07.2023 г. за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, и Обръщение от Съюза на юристите в България до 166-те народни представители от 49-то Народно събрание, вносителите на Законопроект за изменение и допълнение на Конституцията.“

Гласуване: „за“ – 11 гласа, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

От КНОБ са изпратили становище само по първата част от точката и те не гласуват по този акт. А тези, които гласуват, са 11 гласа и единодушно гласуват със „За“. Становището на ОСА се отнася само за първия акт. СЮБ упълномощиха Асоциация „ФОРУМ“ и САОСВ упълномощиха АПБ.

ОТ УЧАСНИЦИТЕ ОНЛАЙН: Да, също гласувам „За“. И аз се присъединявам със „За“ по този акт.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да, отбелязах ви, колеги.

Точка следваща – организационни въпроси. Колеги, имаме ли въпроси, които касаят организацията или нещо друго да кажете?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: ГС към ВСС да свика пресконференция в БТА – наемаме залата и изказваме нашите опасения.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Аз не знам дали ще стане, дайте да преценим на по-късен етап какво да направим. Предлагам на по-късен етап да обсъдим какви да бъдат нашите действия, но при всяко положение нашите действия трябва да бъдат след изборите и след балотажа. Дотогава нито някой ще ни обърне внимание, нито на някой ще му „дреме“ от това, което ще кажем.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Аз не казвам кога, казвам да се обединим, че ще свикаме такава пресконференция в БТА непосредствено преди 6 декември.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Предлагам да не бързаме да формулираме какво ще свикаме, а като минат изборите да се съберем и да решим в периода между изборите и 6 декември.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Може ли някой да каже преди 6 декември последния петък кога е – 1 декември. Чудесно, значи 1 декември – има ли някой против за следващо заседание ли, принципно, ако трябва да мислим за дати за нещо конкретно.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: До тогава може да изникне нещо друго, например форум, на който ние да отидем и да се изкажем публично; Предлагам да е пресконференция; И колко човека ще дойдат, кой ще го напише в медията си, затова предлагам да изчакаме, защото може да излезе някакъв форум, на който да участваме; Може да бъде онлайн; Хубаво, но колко медии ще го излъчат.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, предлагам следното в организационни – до това време, което го предлагам, ние ще имаме отношение. Попитях за преди 6 декември, имаме възможност на 1 декември по конкретен въпрос. Затова в момента предлагам на 17 ноември да е следващото ни заседание, за да имаме време. Ако трябва някои неща, защото това са сериозни неща с Конституцията и други, ние тогава вече предложението на Мария Карагъзова може да бъде облечено в пълна конкретика.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Но ние изчерпахме днес темата за конституционните промени. Другото ни заседание, на 17 ноември, може да е свързано със закона за несъстоятелността.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Мария, казвам, че предложението ти в момента да вземем решение за БТА, може да го вземем на 17 ноември.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защо днес да не го вземем, днес е темата за Конституцията.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Ако вземем решение на 17 ноември за 1 декември, може да се окаже, че залата не е свободна, те няма да се съобразят с нас; То не е нужно да е с акт на ГС –

ВСС; То е в организационни въпроси; Да, организационен въпрос към темата за Конституцията.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добре, Мария, какво е предложението?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Предложението ми е, че в хода на дебата, стигнахме до извода, че е в обществен интерес да има широка публичност на нашите настоявания. И те могат да се случат единствено чрез медийна изява, каквато би била пресконференция в БТА, която да бъде организирана от съпредседателите на ГС към ВСС. А не да се свиква ново заседание и пак да се обсъжда темата и предложението.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Кой ще участва?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Може да участва – право да участват имат всички членове на ГС към ВСС, които искат да изразят становище.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Точно така. Добре, да.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: За коя дата?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Съпредседателите ще изберат дата преди 6 декември, когато ще се внесе наново този законопроект в НС.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Нека да ви кажа, че вече има постъпили сериозни теми, които също трябва спешно да се гледат, затова предлагам дата за следващото заседание 17 ноември. Ако не – следващия петък на м. ноември.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: За мен е рано; добре, нека да е следващия – 24 ноември; добре; става, добре е; не, дайте на 1 декември, защото тогава ще можем; не, има неща, които трябва да се придвижат, хората се подготвят за празници м. декември; въпросът е да има теми – да, има теми; колеги, предлагам 24 ноември за дата за следващото заседание; а какво стана с 1 декември за пресконференцията – записахме така: съпредседателите, с твоя помощ, да я направят преди 6 декември; в организационни въпроси ГС към ВСС реши да осъществи пресконференция преди 6 декември; а кога и кой ще участва – то зависи от залата.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги от залата, обединяваме се около предложението за 24 ноември за следващо заседание. Моля, колегите онлайн, да кажат своето мнение дали са съгласни за 24 ноември, тъй като и към днешна дата има постъпили искания за гледане на доста сериозни теми – за личния фалит, например.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: То свърши общественото обсъждане; това не пречи; няма значение, че е свършило, нямаш второ.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Въпросът е, че темите, които предлагам – за личния фалит и за хората без лични карти, ще бъдат гласувани през м. ноември. С оглед на това беше моето предложение по-скоро да ги обсъдим и да ги предварим на второ четене. На 29 ноември са изборите, след това – балотаж, затова мисля, че няма да е късно.

МАРИЯ КОЛЕВА: Нека тогава по-рано да се съберем – на 17 ноември.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добре, колеги, тогава следващото ни заседание ще бъде на 17 ноември с две теми – за личния фалит и за личните карти. Темите са по предложение на АЙСО със съответните материали, за което благодаря на Богдана.

Колеги, изчерпахме дневния ред по един обстоен начин. Благодаря ви за участието. Закривам заседанието.

Заседанието на Гражданския съвет към ВСС приключи в 11:30 ч.

**СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ НА
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС:**

/п/
СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА

/п/
ЕВГЕНИ ИВАНОВ

*Протоколирал: /п/
Валентина Тесовска,
технически сътрудник на ГС - ВСС*